

Sygn. akt V CNP 63/15

POSTANOWIENIE

Dnia 25 lutego 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Barbara Myszka

w sprawie ze skargi P. K.

o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku

Sądu Okręgowego w J. z dnia 4 grudnia 2014 r.,

sygn. akt II Ca (...)

w sprawie z powództwa K. Sp. z o.o. z siedzibą w W.

przeciwko P. K.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 25 lutego 2016 r.,

odmawia przyjęcia skargi do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 9 lipca 2014 r. Sąd Rejonowy w L. oddalił powództwo K. sp. z o.o. w W. skierowane przeciwko P. K. o zasądzenie kwoty 3 374,47 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 4 listopada 2013 r. z tytułu nieuiszczonej opłaty za studia oraz zaległych odsetek za opóźnienie.

Sąd Rejonowy ustalił, że z dniem 1 października 2004 r. między stronami doszło do nawiązania stosunku prawnego, którego przedmiotem było odpłatne świadczenie usług edukacyjnych. Uznał, że do stosunku tego miał zastosowanie art. 750 k.c., wobec czego wynikające z niego roszczenia przedawniały się w terminie określonym w art. 751 k.c. W konsekwencji stanął na stanowisku, że roszczenie o zapłatę raty wymagalnej w dniu 31 grudnia 2009 r. uległo przedawnieniu z dniem 31 grudnia 2011 r., natomiast raty wymagalnej w dniu 30 kwietnia 2010 r. - z dniem 30 kwietnia 2012 r., a więc przed wniesieniem pozwu, co nastąpiło w dniu 31 października 2013 r.

Na skutek apelacji powódki, Sąd Okręgowy w J. wyrokiem z dnia 4 grudnia 2014 r. zmienił zaskarżony wyrok i zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 3 374,47 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 4 listopada 2013 r. oraz kwotę 647 zł z tytułu kosztów procesu i orzekł o kosztach postępowania apelacyjnego w ten sposób, że tytułem zwrotu tychże kosztów zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 400 zł.

Sąd Okręgowy stwierdził, że - wbrew odmiennemu stanowisku Sądu pierwszej instancji - podniesiony przez pozwanego zarzut przedawnienia roszczenia jest pozbawiony racji. Nie można przyjmować, że pod rządem ustawy z dnia 12 września 1990 r. o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 65, poz. 385 ze zm.) stosunek łączący uczelnię ze studentem był umową o świadczenie usług w rozumieniu art. 750 k.c., do której miał zastosowanie dwuletni termin przedawnienia przewidziany w art. 751 k.c. Była to bowiem umowa nienazwana, a wynikające z niej roszczenia ulegały przedawnieniu z upływem lat dziesięciu (art. 118 k.c.). Z tych względów roszczenie o opłatę za studia nie uległo

przedawnieniu do czasu wytoczenia powództwa, co się natomiast tyczy odsetek za opóźnienie, to trzeba zauważyć, że powódka dochodzi jedynie odsetek, które nie uległy przedawnieniu.

W dniu 26 sierpnia 2015 r. pozwany P. K. wniósł skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem wyroku Sądu Okręgowego w J. z dnia 4 grudnia 2014 r., zarzucając, że Sąd naruszył przepisy:

- art. 160a ust. 7 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (jedn. tekst: Dz. U. z 2012 r., poz. 572 ze zm. – dalej: „Pr.s.w.”) w związku z art. 32 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zmianie ustawy - Prawo o szkolnictwie wyższym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2014 r., poz. 1198 ze zm. - dalej: „zm.Pr.s.w.”) przez ich niezastosowanie i uznanie, że podniesiony zarzut przedawnienia jest bezskuteczny, podczas gdy roszczenie powódki było wymagalne odpowiednio w dniu 31 grudnia 2009 r. oraz w dniu 30 kwietnia 2010 r., a tym samym przy prawidłowym zastosowaniu art. 160a ust. 7 Pr.s.w. w związku z art. 32 zm.Pr.s.w. należało uznać, że roszczenie powódki przedawniło się odpowiednio w dniu 31 grudnia 2012 r. oraz w dniu 30 kwietnia 2013 r.;

- art. 118 k.c. przez jego niezastosowanie skutkujące uznaniem, że podniesiony przez pozwanego zarzut przedawnienia roszczenia powódki jest bezskuteczny, podczas gdy roszczenie powódki o skapitalizowane odsetki ustawowe od niezapłaconych należności wymagalnych odpowiednio w dniu 31 grudnia 2009 r. oraz w dniu 30 kwietnia 2010 r., przy prawidłowym zastosowaniu art. 118 k.c., przedawniło się odpowiednio w dniu 31 grudnia 2012 r. oraz w dniu 30 kwietnia 2013 r.

Podnosząc te zarzuty skarżący twierdził, że zaskarżony wyrok jest niezgodny z art. 160a ust. 7 Pr.s.w. w związku z art. 32 zm.Pr.s.w. i art. 118 k.c.

Przystępując do wstępnej oceny merytorycznej wniesionej skargi, trzeba mieć na względzie właściwe rozumienie pojęcia niezgodności z prawem, którym ustawodawca posłużył się w art. 424¹ k.p.c. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem, niezgodność z prawem w rozumieniu art. 424¹ k.p.c. może wynikać tylko z oczywistych błędów sądu, spowodowanych rażącym naruszeniem zasad wykładni lub stosowania prawa. Oznacza to, że przesłanką stwierdzenia na podstawie art.

424¹ k.p.c. niezgodności prawomocnego wyroku z prawem jest jego wydanie w następstwie rażąco wadliwej wykładni bądź oczywiście niewłaściwego zastosowania prawa, którego rozumienie nie budzi żadnych wątpliwości (zob. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 31 marca 2006 r., IV CNP 25/05, OSNC 2007, nr 1, poz. 17, z dnia 7 lipca 2006 r., I CNP 33/06, OSNC 2007, nr 2, poz. 35 i z dnia 4 stycznia 2007 r., V CNP 132/06, OSNC 2007, nr 11, poz. 174). Innymi słowy, niezgodność z prawem rodząca odpowiedzialność odszkodowawczą Skarbu Państwa musi mieć charakter kwalifikowany, elementarny i oczywisty, tylko bowiem w takim wypadku orzeczeniu sądu można przypisać cechy bezprawności.

Przedstawiony przez skarżącego wywód prawny nie zawiera argumentów przekonujących o tym, że zaskarżony wyrok został wydany w wyniku rażąco błędnej wykładni powołanych w skardze przepisów prawa.

Kwestia terminu przedawnienia roszczenia o opłatę za studia budziła wątpliwości sądów powszechnych, które znalazły odzwierciedlenie w orzecznictwie Sądu Najwyższego. Przykładowo tylko można tu wskazać na uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 21 października 2015 r., III CZP 67/15 (dotąd nie publ.) oraz postanowienia z dnia 11 grudnia 2014 r., III CZP 38/14, III CZP 42/14, III CZP 54/14 i III CZP 59/14 (nie publ.). W powołanej uchwale Sąd Najwyższy wyjaśnił, że do przedawnienia roszczenia o opłatę za studia w okresie przed dniem wejścia w życie ustawy nowelizującej z dnia 11 lipca 2014 r., tj. przed dniem 1 października 2014 r. miał zastosowanie dziesięcioletni termin przedawnienia przewidziany w art. 118 k.c.

Z dniem 1 października 2014 r. wszedł w życie art. 160a ust. 7 Pr.s.w, według którego odnośne roszczenie przedawnia się z upływem trzech lat. Z kolei art. 32 ustawy nowelizującej z dnia 11 lipca 2014 r. stanowi, że do umów w sprawie warunków odpłatności za studia lub usługi edukacyjne, o których mowa w art. 99 ust. 1 ustawy, o której mowa w art. 1, zawartych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepis art. 160a ust. 7 ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Podnosząc zarzut naruszenia art. 160a ust. 7 Pr.s.w. skarżący nie dokonał wykładni regulacji intertemporalnej zawartej w art. 32 zm.Pr.s.w., wskutek czego przyjął, że przewidziany w art. 160a ust. 7 trzyletni termin przedawnienia ma

zastosowanie - bez jakiegokolwiek ograniczenia - do roszczeń powstałych przed dniem wejścia w życie tego przepisu. W konsekwencji doszedł do błędnego wniosku, że roszczenie powódki uległo przedawnieniu jeszcze przed wejściem w życie przepisu wprowadzającego trzyletni termin przedawnienia, ale przy równoczesnym zastosowaniu tego przepisu. Pominął też ustalenie Sądu Okręgowego, że powódka dochodzi jedynie odsetek, które nie uległy przedawnieniu.

Z tych względów Sąd Najwyższy uznał skargę za oczywiście bezzasadną i na podstawie art. 424⁹ k.p.c. odmówił przyjęcia jej do rozpoznania.